

Звіт

про періодичне відстеження результативності регуляторного акта

1. Вид та назва регуляторного акта, результативність якого відстежується, дата його прийняття та номер

Розпорядження голови Донецької обласної державної адміністрації від 15 листопада 2006 року № 550 «Про регулювання цін на дрова паливні, що відпускаються населенню для побутових потреб», зареєстроване у Донецькому обласному управлінні юстиції 28 листопада 2006 року за № 106/1434 (далі – розпорядження).

2. Назва виконавця заходів з періодичного відстеження

Департамент економіки Донецької обласної державної адміністрації.

3. Цілі прийняття акта

Розпорядження прийнято з метою запровадження державного регулювання цін на дрова паливні, що відпускаються населенню для побутових потреб, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 25 грудня 1996 року № 1548 «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)», шляхом встановлення граничного нормативу рентабельності на дрова паливні, що відпускаються населенню для побутових потреб (далі – дрова паливні), у розмірі 5% фактичної собівартості заготівлі дров (з урахуванням трельовки).

4. Строк виконання заходів з відстеження

23.02.2026 – 24.04.2026.

5. Тип відстеження

Періодичне.

6. Методи одержання результатів відстеження

Під час проведення відстеження результативності регуляторного акта застосовувалися документальний, статистичний та порівняльний методи.

У ході відстеження проаналізовано норми розпорядження та підстави його прийняття, чинне законодавство у сфері лісового господарства, а також узагальнено наявну інформацію щодо фактичного застосування встановленого розпорядженням механізму державного регулювання цін на дрова паливні, що відпускаються населенню для побутових потреб. Результати одержано шляхом збору, опрацювання та порівняння наявних адміністративних даних з подальшою оцінкою досягнення цілей регуляторного акта.

7. Дані та припущення, на основі яких відстежувалася результативність, а також способи одержання даних

Результативність регуляторного акту відстежувалася на підставі інформації філії «Східний лісовий офіс» державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України», Південно-східного міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства, Головного управління Держпродспоживслужби в Донецькій області, Головного управління статистики у Донецькій області, Головного управління Пенсійного фонду України в Донецькій області, Головного управління ДПС у Донецькій області, райдержадміністрацій, районних військових адміністрацій Донецької області.

8. Кількісні та якісні значення показників результативності акта

Розпорядження було прийнято в умовах функціонування розгалуженої системи державних лісгосподарських підприємств (далі – держлісгоспи), які перебували у сфері

управління обласних управлінь лісового господарства та охоплювали більшу частину ринку дров для населення.

Відповідно до аналізу регуляторного впливу проекту розпорядження голови Донецької обласної державної адміністрації «Про регулювання цін на дрова паливні, що відпускаються населенню для побутових потреб» його дія поширювалася на 10 держлісгоспів, які перебували в сфері управління Донецького обласного управління лісового господарства.

Проте аналіз наявної адміністративної інформації свідчить, що в сучасних умовах розвитку ринку дров паливних реалізацію дров населенню для побутових потреб можуть здійснювати суб'єкти господарювання усіх форм власності та організаційно-правових форм і, в першу чергу, ті, основним видом економічної діяльності яких відповідно до національного класифікатора України ДК 009:2010 «Класифікація видів економічної діяльності», затвердженого наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 11 жовтня 2010 року № 457 (далі – національний класифікатор), є групи 02.10 «Лісівництво та інша діяльність у лісовому господарстві» та 02.40 «Надання допоміжних послуг у лісовому господарстві» розділу 02 «Лісове господарство та лісозаготівлі» секції А «Сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство».

Так, згідно з даними Головного управління ДПС у Донецькій області станом на 01 січня 2026 року на податковому обліку перебувають 28 суб'єктів господарювання з основним видом діяльності 02.10 «Лісівництво та інша діяльність у лісовому господарстві» та 02.40 «Надання допоміжних послуг у лісовому господарстві», з яких:

15 суб'єктів господарювання, місцезнаходженням яких є тимчасово окуповані Російською Федерацією території України відповідно до Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженого наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 28 лютого 2025 року № 376, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11 березня 2025 року за № 380/43786;

10 суб'єктів господарювання протягом 2023-2025 років не здійснювали діяльність та не надавали податкову звітність;

3 суб'єкти господарювання реалізовували деревину дров'яну непромислового використання неплатникам податку на додану вартість (далі – ПДВ) протягом періоду, що аналізується.

При цьому, усі 3 суб'єкти господарювання, які фактично реалізовували деревину дров'яну непромислового використання (державне підприємство «Великоанадольське лісове господарство», ЄДРПОУ 00991752 (далі – ДП «Великоанадольський лісгосп»), державне підприємство «Слов'янське лісове господарство», ЄДРПОУ 00991723 (далі – ДП «Слов'янський лісгосп»), державне підприємство «Лиманське лісове господарство», ЄДРПОУ 00991717 (далі – ДП «Лиманський лісгосп») з квітня 2025 року перебувають у стані припинення в результаті реорганізації, а саме приєднання їх до державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України» (ЄДРПОУ 44768034, далі – ДП «Ліси України»), що відбувається у межах структурного реформування та централізації лісової галузі, розпочатої відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 07 вересня 2022 року № 1003 «Деякі питання реформування управління лісової галузі».

Наказом ДП «Ліси України» від 22 серпня 2025 року № 1450 «Про закріплення майна за філією «Східний лісовий офіс», закріплено за філією «Східний лісовий офіс» державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України» (ЄДРПОУ 45632138) майно, права та обов'язки, які передані за передавальними актами, затвердженими наказом Державного агентства лісових ресурсів України від 11 серпня 2025 року № 242 «Про затвердження передавального акту державного підприємства «Лиманське лісове господарство», від 14 серпня 2025 року № 243 «Про затвердження передавального акту державного підприємства «Великоанадольське лісове господарство» та від 15 серпня

2025 року № 245 «Про затвердження передавального акту державного підприємства «Слов'янське лісове господарство».

Для ведення господарської діяльності із заготівлі деревини суб'єкти господарювання мали отримати відповідно до постанов Кабінету Міністрів України від 12 травня 2023 року № 483 «Про реалізацію експериментального проекту щодо видачі спеціального дозволу на спеціальне використання лісових ресурсів (лісорубного квитка) та сертифіката про походження лісоматеріалів та виготовлених з них пиломатеріалів в електронній формі» та від 30 травня 2025 року № 625 «Про реалізацію експериментального проекту щодо видачі деяких дозвільних документів у сфері лісового господарства в електронній формі» спеціальні дозволи на спеціальне використання лісових ресурсів (лісорубні квитки) в електронній формі (далі – спеціальні дозволи).

За інформацією Південно-східного міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства, спеціальні дозволи **протягом 2023-2025 років отримували 5 суб'єктів господарювання, а саме:** ДП «Великоанадольський лісгосп», ДП «Слов'янський лісгосп», ДП «Лиманський лісгосп», Національний природний парк «Святі Гори» (ЄДРПОУ 24802477, далі – НПП «Святі Гори») та Філія «Східний лісовий офіс» державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України».

Таким чином, оцінка кількісних та якісних показників результативності регуляторного акту проводитиметься по суб'єктах господарювання, які отримали спеціальні дозволи, шляхом аналізу основних показників їх діяльності.

Джерелом інформації щодо показників діяльності ДП «Великоанадольський лісгосп», ДП «Слов'янський лісгосп», ДП «Лиманський лісгосп» за 2023-2024 роки та 7 місяців 2025 року виступають дані філії «Східний лісовий офіс» державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України», а також Головного управління ДПС у Донецькій області.

Отримати інформацію щодо показників діяльності філії «Східний лісовий офіс» державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України» по Донецькій області у період з серпня 2025 року (після закріплення за ним майна, прав та обов'язків ДП «Великоанадольський лісгосп», ДП «Слов'янський лісгосп», ДП «Лиманський лісгосп») технічно не можливо, оскільки облік показників діяльності лісгосподарських підприємств Донецької області у складі філії «Східний лісовий офіс» державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України» здійснюється разом з показниками діяльності лісгосподарських підприємств Дніпропетровської та Запорізької областей.

В свою чергу, основним видом діяльності НПП «Святі Гори» згідно з національним класифікатором є 72.19 Дослідження й експериментальні розробки у сфері інших природничих і технічних наук групи 72.1 «Дослідження й експериментальні розробки у сфері природничих і технічних наук» розділу 72 «Наукові дослідження та розробки» секції М «Професійна, наукова та технічна діяльність».

При цьому, згідно з інформаційно-комунікаційними даними Державної податкової служби України, НПП «Святі Гори» включений до Реєстру неприбуткових установ та організацій 19.09.1998 з ознакою неприбутковості (0031) – бюджетні установи.

У зв'язку з цим, за інформацією НПП «Святі гори», діяльність із постачання дров паливних є не основною, реалізація дров паливних населенню ним здійснюється в невеликих обсягах (таблиця 1), а рівень рентабельності не розраховується.

Таблиця 1

Показники реалізації дров паливних НПП «Святі Гори» на території Донецької області

Рік	Обсяг реалізації дров населенню, м ³		Ціна реалізації дров населенню, грн за 1 м ³	
	Твердолистяні	Хвойні	Твердолистяні	Хвойні
2023	-	20,1	-	763
2024	30,0	718,0	949	763
2025	6,2	3910,0	1160	984

Враховуючи вищезазначене, протягом періоду, що аналізується, за наявними даними, найбільші обсяги реалізації дров паливних населенню на території Донецької області забезпечували 3 держлісгоспи (таблиця 2).

Таблиця 2

Основні показники діяльності суб'єктів господарювання, які забезпечували найбільші обсяги реалізації дров паливних населенню на території Донецької області

	ДП «Лиманський лісгосп»			ДП «Велико-анадольський лісгосп»			ДП «Слов'янський лісгосп»		
	2023	2024	7 міс. 2025	2023	2024	7 міс. 2025	2023	2024	7 міс. 2025
1.Фінансові результати діяльності, тис.грн	110	1497	104	93	-493	-1056	52	1267	31
2.Обсяг реалізованої продукції, тис.грн, у тому числі:	21 371	59 886	5 590	1 004	322	-	19 093	20 044	5 347
<i>обсяг реалізації деревини дров'яної непромислового використання неплатникам ПДВ, тис.грн*</i>	9 362,2	16 105,8	2 113,6	1 152,9	306,0	-	18 407,5	18 209,6	4 579,3
<i>з них обсяг реалізації дров паливних населенню для побутових потреб, тис. грн</i>	2 164,2	907,1	599,5	1 004,0	322,0	-	11 165,6	9 805,1	1 635,6
<i>питома вага в обсязі реалізованої продукції, %</i>	10,0	1,5	10,7	100,0	100,0	-	58,5	48,9	30,6
3.Рівень рентабельності на дрова паливні, що відпускаються населенню для побутових потреб, %	0,51	2,50	1,86	0,10	0	-	0,27	4,40	0,01
4.Середньозважені ціни реалізації на дрова паливні, що відпускаються населенню для побутових потреб, грн/куб.м	717,50	719,25	749,34	871,27	1052,00	-	923,90	1 015,24	1 136,37
<i>Довідково. Середня ціна реалізації деревини дров'яної непромислового використання неплатникам ПДВ, грн/куб.м *</i>	1100,00	1438,75	808,99	735,00	1052,00	-	955,50	1048,50	1115,38

* за даними Головного управління ДПС у Донецькій області

Протягом 2023-2024 років реалізацію дров паливних здійснювали усі три лісгоспи, а у 2025 році працювали лише ДП «Слов'янський лісгосп» та ДП «Лиманський лісгосп».

У загальному обсязі реалізації продукції обсяг реалізації дров паливних є нерівномірним. Так, у ДП «Лиманський лісгосп» реалізація дров паливних складала від 1,5% до 10,7%, у ДП «Слов'янський лісгосп» – від 30,6% до 58,5%, що свідчить про те, що джерелом доходів цих підприємств є також інші види продукції. В свою чергу, ДП «Великоанадольський лісгосп» у 2023-2024 роках здійснювало реалізацію лише дров паливних (100%), а у 2025 році не реалізовувало жодної продукції.

Діяльність ДП «Лиманський лісгосп» та ДП «Слов'янський лісгосп» протягом досліджуваного періоду є прибутковою. При цьому, відмічається значне зростання рівня прибутку у 2024 році в порівнянні з 2023 роком – по ДП «Лиманський лісгосп» в 13,6 разів, по ДП «Слов'янський лісгосп» – в 24 рази. ДП «Великоанадольський лісгосп» мало прибуток у 2023 році, але діяльність за 2024 рік та 7 місяців 2025 року була збитковою.

Фінансові результати діяльності підприємств мали вплив на обсяг надходжень до бюджетів усіх рівнів. Так, за даними Головного управління ДПС у Донецькій області від ДП «Лиманське лісове господарство», ДП «Слов'янське лісове господарство», ДП «Великоанадольське лісове господарство» та НПП «Святі Гори» за визначений період до зведеного бюджету надійшло 40 800,33 тис. грн, у тому числі до місцевих бюджетів – 20 253,56 тис. грн (таблиця 3).

Таблиця 3

Динаміка сплати податків та зборів (інших обов'язкових платежів) до зведеного бюджету суб'єктами господарювання, які здійснювали реалізацію дров паливних населенню на території Донецької області, тис.грн

Назва суб'єкта господарювання	2023		2024		2025	
	всього	місцевий бюджет	всього	місцевий бюджет	всього	місцевий бюджет
ДП «Лиманське лісове господарство»	3 844,6	1 304,6	13 256,4	2 430,4	2 169,6	1 494,9
ДП «Слов'янське лісове господарство»	3 857,6	2537	4 884,8	4 035	2 937,9	2 091,9
ДП «Великоанадольське лісове господарство»	94,8	150,9	458,4	337,3	221,8	350,1
НПП «Святі Гори»	1 928,513	1 396,017	3 092,407	2 132,55	4 053,506	1 992,893
Всього	9 725,513	5 388,517	21 692,007	8 935,25	9 382,806	5 929,793

Разом з цим, за інформацією філії «Східний лісовий офіс» державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України», ціна реалізації 1 тони дров паливних по ДП «Лиманський лісгосп» зросла з 717,5 грн/м³ у 2023 році до 749,34 грн/м³ у 2025 році; по ДП «Слов'янський лісгосп» – з 923,9 грн/м³ у 2023 році до 1136,37 грн/м³ у 2025 році; по ДП «Великоанадольський лісгосп» – з 871,27 грн/м³ у 2023 році до 1052,0 грн/м³ у 2024 році.

Таким чином, протягом 2023-2024 років динаміка реалізації дров паливних мала тенденцію до скорочення більше ніж у 2 рази. На фоні скорочення обсягів реалізації в середньому зростання ціни становило у 2024 році – 10,3%, за 7 місяців 2025 року – 8,1%.

Збільшення ціни реалізації обумовлено зростанням розміру прямих витрат, які складають собівартість заготівлі дров паливних, а саме: мінімальної заробітної плати працівників, витрат на енергоресурси, матеріали тощо.

Найвні тенденції скорочення обсягу реалізації дров паливних та незначний рівень зростання середніх цін реалізації 1 тони цих дров, свідчать про те, що збільшення рівня прибутків ДП «Лиманський лісгосп» та ДП «Слов'янський лісгосп» відбулося за рахунок реалізації підприємствами інших видів продукції.

При цьому, рівень рентабельності дров паливних перебуває у межах від 0,01% до 4,4%, що відповідає рівню, встановленому розпорядженням (до 5%).

Варто зазначити, що за інформацією філії «Східний лісовий офіс» державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України» на сьогодні основною її продукцією є саме дрова паливні. Дохід, отриманий від реалізації деревини, виступає практично єдиним джерелом її доходу, де основна частка продукції – це дрова паливні, дохід від яких не покриває основні потреби по витратах. Ці витрати дотуються головним офісом, що в результаті обумовлює нульову рентабельність продукції підприємства.

За даними Головного управління Держпродспоживслужби в Донецькій області, до повноважень якого, зокрема, належить забезпечення реалізації державної політики у сфері дотримання вимог щодо формування, встановлення та застосування державних регульованих цін, звернень з питання порушення державної дисципліни цін в частині правильності застосування встановленого граничного рівня рентабельності суб'єктами господарювання, які реалізують дрова паливні населенню, не надходило. Протягом 2023-2025 років перевірок з питання дотримання вимог порядку формування, встановлення та застосування державних регульованих цін суб'єктами господарювання, що реалізують дрова паливні для потреб населення, не проводилося.

Важливо зауважити, що ситуація на ринку забезпечення дровами паливними обумовлена об'єктивними обставинами, що склалися через військову агресію Російської Федерації проти України.

Основною причиною скорочення обсягу реалізації дров паливних є зменшення попиту серед населення через ситуацію в регіоні, пов'язану з тимчасовою окупацією Російською Федерацією окремих територій, а також активними бойовими діями на території більшості громад. На виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 02 серпня 2022 року № 679-р «Про проведення обов'язкової евакуації населення Донецької області» з території області відбулося переміщення населення до більш безпечних районів інших областей.

Через припинення роботи підприємств та релокацію їх до інших областей, більшість населення, яке залишилося в громадах, припинило трудову діяльність та має обмежену фінансову спроможність придбання дров паливних для побутових потреб.

Разом з цим, суттєво скоротилося коло постачальників, які здійснювали реалізацію дров домогосподарствам області. Всі суб'єкти господарювання приватної форми власності припинили роботу.

За інформацією райдержадміністрацій, районних військових адміністрацій, в умовах воєнного стану питання задоволення потреби у дровах для соціально незахищених категорій населення вирішувалося за кошти бюджетів територіальних громад, а також завдяки участі гуманітарних та благодійних організацій. Протягом 2023-2025 років постачання дров паливних здійснювали, зокрема, філія компанії «Людина в біді» (clovek v tisni) в Україні, благодійна організація «КОРЕ Україна», благодійна організація «Благодійний фонд «Янголи спасіння», благодійна організація «Благодійний фонд «Мирне небо».

Важливим інструментом забезпечення потреб населення у дровах паливних є також запроваджені державою програми підтримки у вигляді субсидій та пільг на оплату житлово-комунальних послуг, придбання твердого палива і скрапленого газу.

За даними Головного управління Пенсійного фонду України в Донецькій області, протягом 2023-2025 років відповідно до умов чинних нормативно-правових актів здійснювалися виплати населенню області житлових субсидій та пільг на оплату житлово-комунальних послуг, придбання твердого та рідкого пального побутового палива і скрапленого газу. Всього вказаними заходами охоплено 136 226 осіб (Таблиця 4).

Динаміка чисельності населення Донецької області, охопленого державними програмами підтримки у вигляді субсидій та пільг на оплату житлово-комунальних послуг, придбання твердого палива і скрапленого газу, у 2023–2025 роках, осіб

Назва нормативно-правового акту, відповідно до якого надавалася допомога	2023	2024	2025
Постанова Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 1995 року № 848 «Про спрощення порядку надання населенню субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива»	60 484	13149	17506
Постанова Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 року № 373 «Деякі питання надання житлових субсидій та пільг на оплату житлово-комунальних послуг, придбання твердого палива і скрапленого газу у грошовій формі»	35 422	551	7 065
Постанова Кабінету Міністрів України від 07 листопада 2023 року № 1173 «Про реалізацію протягом опалювального сезону 2023-2024 років експериментального проекту щодо надання додаткової підтримки населенню на придбання твердого пічного побутового палива»	-	388	-
Постанова Кабінету Міністрів України від 15 жовтня 2024 року № 1169 «Про надання додаткової підтримки населенню на придбання твердого пічного побутового палива в опалювальний сезон»	-	1661	-
РАЗОМ	95 906	15 749	24 571

Враховуючи вищезазначене, ринок дров паливних через об'єктивні обставини, пов'язані з військовою агресією Російської Федерації, зазнав суттєвих змін, у зв'язку з чим виникла потреба найбільш активної підтримки з боку держави, гуманітарних та благодійних організацій, але при цьому за наявності вузького кола постачальників ціноутворення відбувається за ринковим механізмом, виходячи з попиту та пропозиції.

Тому, за умови покращення безпекової ситуації, є передумови для його розвитку і реагування на зміни, що потребуватиме подальшого періодичного відстеження регуляторного акту.

9. Оцінка результатів реалізації регуляторного акта та ступеня досягнення визначених цілей

Протягом тривалого періоду розпорядження забезпечує виконання постанови Кабінету Міністрів України від 25 грудня 1996 року № 1548 «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)».

З часом, враховуючи зміни на ринку постачання дров паливних для побутових потреб населення, було встановлено потребу у визнанні розпорядження таким, що втратило чинність.

Одночасно, в умовах повномасштабного військового вторгнення Російської Федерації в Україну та активізації бойових дій на території області, зростає актуальність забезпечення доступним паливом населення. Крім того, результати структурного реформування лісової галузі створюють підґрунтя для подальшого розширення кола суб'єктів ринку дров паливних, які реалізовуватимуть продукцію за державними регульованими цінами.

На підставі викладеного, беручи до уваги, що протягом звітного періоду рівень рентабельності на дрова паливні, що відпускалися населенню для побутових потреб, не перевищував встановленого граничного показника у 5%, а на адресу облдержадміністрації, обласної військової адміністрації та Головного управління Держпродспоживслужби в Донецькій області не надходили звернення (скарги) від населення щодо рівня цін на дрова паливні та звернення (пропозиції) від суб'єктів господарювання щодо зміни встановленого регуляторним актом нормативу рентабельності, в умовах сьогодення вважаємо за доцільне залишити регуляторний акт без змін.

Голова облдержадміністрації,
начальник обласної військової
адміністрації

Вадим ФІЛАШКІН